

**SCHRIFTELIJKE VRAAG**

nr. 241

van **ROBRECHT BOTHUYNE**

datum: 31 maart 2020

---

aan **JAN JAMBON**

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN,  
CULTUUR, ICT EN FACILITAIR MANAGEMENT

---

*Berekening kostprijs en impact verkiezingsprogramma's - Plan van aanpak*

De geloofwaardigheid van de politiek staat onder druk. In tijden van 'fake news' en 'fact checks' is het bijzonder belangrijk dat minstens de hoogmis van onze democratie, de verkiezingen, in een zo objectief mogelijk kader wordt georganiseerd.

Er zijn landen waar dit systeem werkt. In Nederland wordt al een aantal jaren werk gemaakt, door het Centrale Planbureau, van een objectieve doorrekening van elk verkiezingsprogramma. Partijen worden gedwongen om realistische en haalbare beloftes te maken en keuzes te maken op basis van het beschikbare budget. Wat in Nederland kan, moet bij ons ook kunnen. Daarom ook stelde ik hierover een aantal keren vragen in de commissie.

Sinds 22 mei 2014 heeft het federale parlement een wet goedgekeurd die bepaalt dat het Federale Planbureau de opdracht krijgt om een prioriteitenlijst, ingediend door elke politieke partij, na te rekenen inzake overheidsfinanciën, koopkracht, werkgelegenheid, sociale zekerheid, milieu, mobiliteit en andere beleidseffecten. Op federaal niveau is, in overleg met het Planbureau en de politieke partijen, een afspraak gemaakt om de doorrekening praktisch haalbaar te maken. Zo moet elke partij die verkozenen heeft in de Kamer drie tot vijf prioriteiten, met elk tot tien maatregelen, voorleggen. Die worden dan door het Planbureau onderzocht.

Het is positief dat op federaal niveau stappen worden gezet. Maar Vlaanderen blijft helaas achterwege. Vlaanderen, dat sinds de zesde staatshervorming een groter overheidsbudget beheert dan de Federale Regering, is er niet klaar voor. Dat blijkt uit antwoorden van voormalig minister-president Bourgeois op eerdere schriftelijke vragen (nr. 43 van 31 oktober 2018 en nr. 123 van 10 januari 2019).

Ondanks het feit dat Vlaanderen veel kennis heeft opgebouwd in de administratie, bij onderzoeksinstellingen en universiteiten, blijkt dit onvoldoende. En dat is toch vreemd. Professor Decoster van de KU Leuven maakte in 2014 met zijn team al een doorlichting, in opdracht van de VRT en De Standaard. En nu zouden onze verzamelde universiteiten, administratie én onderzoeksinstellingen, te licht wegen.

Uit vorige antwoorden blijkt dat men de Vlaamse Statistische Autoriteit (VSA) goed wil uitbouwen, met extra personeel en nieuwe ICT-infrastructuur die complexe rekenmodellen aankan. Dat is positief. 'Evidence based policy' is belangrijk om te komen tot een geloofwaardig beleid. En ook het doorrekenen van de verkiezingsprogramma's

kan principieel wel op de goedkeuring rekenen, maar dan enkel vanaf 2024. Dat is een jammerlijke en gemiste kans om de geloofwaardigheid van de politiek een boost te geven.

Tenzij er alsnog een samenwerking op poten kan worden gezet.

1. Kan de minister een stand van zaken geven inzake de concrete aanpak van de uitbouw van de VSA? Welke instanties werken hieraan mee? Wanneer plant de minister een eerste evaluatie/bijsturing?
2. Is er gepoogd om in samenwerking met universiteiten, onderzoekscentra e.d. een consortium te vormen om een doorrekening uit te voeren van de verkiezingsprogramma's? Zo neen, waarom niet?
3. Het Planbureau heeft zijn werkmethode overlegd met de politieke partijen.  
Heeft de minister contact gehad met het Planbureau? Zijn er mogelijk Vlaamse beleidsmaatregelen die aldus kunnen worden doorgerekend en dit in samenwerking met het Planbureau?

**JAN JAMBON**

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN,  
CULTUUR, ICT EN FACILITAIR MANAGEMENT

---

**ANTWOORD**

op vraag nr. 241 van 31 maart 2020

van **ROBRECHT BOTHUYNE**

---

1. Ik verwijs naar mijn antwoord op uw (identieke) vorige schriftelijke vraag van 19 februari 2020 (nr. 191). Bijkomend kan ik melden dat de Vlaamse Statistische Autoriteit, als deel van de fusie-operatie tussen het Departement Kanselarij en Bestuur en het Departement Buitenlandse Zaken, in het nieuwe fusiedepartement zal ingebed worden.
- 2-3. Ook hiervoor verwijs ik naar mijn antwoord op uw vorige vraag. Ik heb toen aangegeven dat ik eerst de evaluatie van het Planbureau wil afwachten vooraleer hierin verdere standpunten in te nemen.

Het eerste luik van deze evaluatie werd gevormd door een studie die het Federaal Planbureau op zijn website gepubliceerd heeft op 30 maart 11. Deze op feiten gebaseerde en kwantitatieve studie vormt slechts het eerste luik van de evaluatie zoals voorzien in artikel 5/1 van de wet van 22 mei 2014 (gewijzigd door de wet van 30 juli 2018) betreffende de doorrekening van de verkiezingsprogramma's.

Het Federaal Planbureau zal deze evaluatie later dit jaar aanvullen met andere analyses.